

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Deze reactie wordt ingediend via www.internetconsultatie.nl

Datum	Drunen, 10 juni 2022
Onze referentie	D2020019
Uw referentie	<i>concept Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties</i>
Inzake	Stichting Stikstof Claim / Advies reactie op concept LBV

Excellentie,

1. Hierbij dien ik namens Stichting Stikstof Claim (hierna: SSC), gevestigd aan de Fazantendreef 17 te (8251 JR) Dronten, een reactie in op de concept Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (hierna: LBV) die momenteel ter inzage ligt.
2. De LBV is een van de bronmaatregelen in het kader van de structurele aanpak stikstof. Het doel van de LBV is om een structurele en blijvende reductie van stikstofdepositie op stikstofgevoelige en overbelaste Natura 2000-gebieden in Nederland te realiseren. In de toelichting op de LBV staat daarover verder het volgende. "Gelet op de doelstelling van de regeling is het noodzakelijk maximaal stikstofwinst te boeken met de beëindiging van veehouderijlocaties. Randvoorwaarde om in aanmerking te kunnen komen voor subsidie is om die reden dat de stikstofdepositie van de te sluiten veehouderijlocatie op overbelaste Natura 2000-gebieden boven de in de regeling opgenomen drempelwaarde uitstijgt."
3. Om voor een subsidie ingevolge de LBV in aanmerking te komen, geldt een aantal voorwaarden. Een van deze voorwaarden is dat de stikstofdepositie van de veehouderijlocatie meer bedraagt dan 50 mol stikstof per jaar (artikel 4, eerste lid, van de LBV). Onder stikstofdepositie wordt in de LBV verstaan "de totale stikstofdepositie die wordt veroorzaakt vanaf een veehouderijlocatie op Natura 2000-gebieden met een voor stikstof gevoelige habitat, uitgedrukt in mol stikstof per jaar" (artikel 1 van de LBV). De stikstofdepositie moet worden berekend met de Aerius Lbv-Calculator (artikel 2, eerste lid, van de LBV). Daarbij wordt, aldus de toelichting op de LBV, "niet aangesloten bij het afstandscriterium van 25 kilometer zoals dit in het kader van toestemmingsverlening op grond van de Wet natuurbescherming wordt toegepast". Er geldt geen afstandscriterium.

4. SSC stelt zich op het standpunt dat de LBV onrechtmatig is en niet mag worden vastgesteld. Aan de LBV ligt namelijk een aantal onjuiste uitgangspunten ten grondslag. Deze onjuiste uitgangspunten houden voornamelijk verband met de toepassing van het rekenprogramma AERIUS en de gehanteerde (oneindige) afstand. Voor de kritiek op het rekenprogramma AERIUS wordt verwezen naar het advies 'Meer meten, robuuster rekenen' van het Adviescollege Hordijk. In aanvulling daarop wordt het volgende opgemerkt.
5. In de LBV wordt geen afstandscriterium voor het berekenen van de stikstofdepositie toegepast. De stikstofdepositie moet vervolgens meer dan 50 mol per jaar op Natura 2000-gebieden met een voor stikstof gevoelige habitat bedragen. Kortom: de stikstofdepositie wordt tot een oneindige afstand vanaf de veehouderijlocatie aan die veehouderijlocatie toegerekend. Dit kan echter niet. De stikstofdepositie is niet tot een oneindige afstand tot een individuele veehouderijlocatie te herleiden. De stikstofdepositie is namelijk tot maximaal ongeveer 1 km van een individuele bron te herleiden. Dit heeft u zelf aangegeven in de Kamerbrief van 6 september 2021 (kenmerk DGS / 21171130).

"De afstand tot waar de stikstofuitstoot leidt tot een meetbare stikstofdepositie is van dicht bij de bron tot maximaal ongeveer een kilometer."

6. Dit blijkt ook uit meerdere onderzoeken. Daarvoor kan onder andere worden gewezen op het onderzoek 'Nitrogen deposition and ammoniak concentrations in the Dwingelderveld as affected by surrounding dairy farms. Evaluation of the OPS-model' (conclusie: stikstofdepositie slaat binnen 50-400 meter van de bron neer), het onderzoek 'Validation of model calculation of ammonia deposition in the neighbourhood of a poultry farm using measured NH₃ concentrations and N deposition' (conclusie: stikstofdepositie slaat binnen 320 meter van de bron neer) en het onderzoek 'Lichen biomonitoring of ammonia emission and nitrogen deposition around a pig stockfarm' (conclusie: stikstofdepositie slaat binnen 200 meter van de bron neer).
7. Nu vaststaat dat de stikstofdepositie als gevolg van ammoniakemissie uit stallen tot maximaal ongeveer 1 km van een individuele bron tot die individuele bron (in dit geval: de stal) te herleiden is, bestaat er geen grondslag voor een regeling waarin de stikstofdepositie tot een oneindige afstand van een individuele bron aan die individuele bron wordt toegerekend. Daarmee is een van de basisuitgangspunten van de LBV aantoonbaar onjuist. Dat maakt de LBV onrechtmatig. Er dient om die reden dan ook van vaststelling van de LBV te worden afgezien en voorkomen te worden dat 970 miljoen euro belastinggeld wordt uitgegeven zonder dat daarmee de stikstofdepositie op stikstofgevoelige en overbelaste Natura 2000-gebieden daadwerkelijk daalt.
8. Namens SSC verzoek ik u dan ook om van vaststelling van de LBV af te zien.

Met vriendelijke groet,
mede namens mr. R.P. van den Broek van FERMM B.V.,

mr. F.H. Damen